СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ТЕХНОЛОГІЇ ЕКОЛОГІЧНОГО НАГЛЯДУ І БЕЗПЕКИ

спеціальність	G2 Технології захисту навколишнього середовища	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	Захист довкілля та раціональне природокористування	факультет	біотехнологій
освітній рівень	другий (магістерський)	кафедра	екології та біотехнологій в рослинництві

ВИКЛАДАЧ

КОЛЯДА ОЛЬГА ВАСИЛІВНА

Вища освіта – Луцький національний технічний університет, спеціальність 101 «Екологія та охорона навколишнього середовища»
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» спеціальність 162 «Біотехнології та біоінженерія»
Науковий ступінь – кандидат сільськогосподарських наук, 06.01.04 – Агрохімія
Вчене звання – доцент
Досвід роботи – більш 7років
Показники професійної активності з тематики курсу:
авторка більше 10 навчально-методичних розробок;
співавторка 6 наукових робіт опублікованих у виданнях, які включені до науко-метричних баз Scopus та/або Web of Science; 20 наукових робіт опублікованих у фахових виданнях України;
учасниця наукових конференцій.

телефон	0969924053, 0995049764	електронна пошта	30995049764@btu.kharkov.ua	дистанційна підтримка	Google Meet Moodle

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	**ознайомлення студентів з правовими підставами створення і діяльності Державної екологічної інспекції України, а також нормативно-правовими засадами організації інспекторських перевірок за дотриманням вимог природоохоронного законодавства України з боку фізичних та юридичних осіб.**
Формат	**лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання**
Обсяг і форми контролю	**4 кредити ECTS (120 годин): 14 годин лекції, 16 годин практичні; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – залік.**
Вимоги викладача	**– освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;** **– самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;** **– усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;** **– якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.**

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	**ІК.01. Здатність розв’язувати складні задачі і проблеми у сфері технологій захисту навколишнього середовища при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю й невизначеністю умов і вимог.** **ЗК.01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.** **ЗК.03. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.** **ЗК.05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.** **ЗК.07. Здійснення безпечної діяльності.** **ФК.06. Здатність контролювати й оцінювати ефективність природоохоронних заходів та застосовуваних технологій.**	**Програмні результати навчання**	**ПР.01. Аналізувати складні системи, розуміти їх взаємозв’язки та організаційну структуру.** **ПР.03. Використовувати сучасні комунікаційні, комп’ютерні технології у природоохоронній сфері, збирати, зберігати, обробляти і аналізувати інформацію про стан навколишнього середовища та виробничої сфери для вирішення завдань професійної діяльності.** **ПР.07. Розробляти системи екологічного управління з дотриманням вимог ISO 14004, встановлювати процедури та планувати і реалізовувати природоохоронні заходи протягом всього життєвого циклу продукції.** **ПР.09. Оцінювати загрози фізичного, хімічного та біологічного забруднення біосфери та його впливу на довкілля і людину, вміти аналізувати зміни, що відбуваються в навколишньому середовищі під впливом природних і техногенних факторів.** **ПР.13. Використовувати у практичній діяльності знання вітчизняного та міжнародного природоохоронного законодавства.** **ПР.15. Відшуковувати, оцінювати і аналізувати наукову і технічну інформацію, необхідну для розробки і впровадження у виробництво інноваційних природоохоронних технологій та обладнання.**

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)					
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.					
Лекція 1.	**Головні проблеми охорони природи і природокористування**	**Практичне заняття 1**	**Екологічний контроль за додержанням вимог законодавства про охорону і раціональне використання атмосферного повітря**	**Самостійна робота**	**Екологічні проблеми різних видів господарчої діяльності і шляхи їх запобігання** **Стратегічна екологічна оцінка документів державного планування** **Оцінка впливу на довкілля (ОВД) як складова екологічного контролю** **Планування і порядок підготовки до здійснення державного екологічного нагляду (контролю)**
Лекція 2.	**Правові підстави створення державної екологічної інспекції України. Структура та статус ДЕІ.**	**Практичне заняття 2**	**Методика визначення розміру шкоди, заподіяної внаслідок самовільного зайняття земельних ділянок, використання земельних ділянок не за цільовим призначенням, зняття ґрунтового покриву**		
Лекція 3	**Завдання, функціональні обов'язки та права ДЕІ**	**Практичне заняття 3**	**Методика розрахунку розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок порушення законодавства про охорону та раціональне використання водних ресурсів**		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.					
Лекція 4.	**Мета і основні принципи державного екологічного контролю**	**Практичне заняття 4**	**Методика визначення розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок самовільного користування надрами**	**Самостійна робота**	**Зміст документів, що складаються за результатами інспекторської перевірки** **Адміністративні заходи впливу до порушників природоохоронного законодавства** **Дисциплінарні заходи впливу.** **Припинення дії дозволів та права спеціального природокористування** **Обмеження або припинення будівництва або виробничої діяльності** **Матеріальна відповідальність за шкоду, завдану екологічними правопорушеннями** **Кримінальна відповідальність за екологічні правопорушення**
Лекція 5.	**Види перевірок, організація і порядок здійснення державного екологічного контролю**	**Практичне заняття 5**	**Методика для обчислення розміру шкоди, заподіяної лісу**		
Лекція 6.	**Громадський екологічний контроль: права та обов'язки**	**Практичне заняття 6**	**Методика для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд**		
Лекція 7.	**Сучасний стан правового регулювання громадського екологічного контролю**	**Практичне заняття 7-8**	**Контроль за використанням і охороною земель та за поводженням з придатними до використання пестицидами**		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	**1. Берзіна С.В., Борейко В.Є., Бузан Г.С. Громадський екологічний контроль: посіб. для громадських інспекторів з охорони довкілля. Київ: Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування, 2017. 150 с.** **2. Екологічна безпека: підручник. Шмандій В.М., Клименко М. О., Голік Ю.С., Прищепа А.М. та ін. Херсон: Олді–плюс. 2013. 364 с.** **3. Зеркалов Д.В. Екологічна безпека: управління, моніторинг, контроль: посіб. Київ: КНТ, Дакор, Основа, 2007. 412 с.** **4. Краснова М., Коваленко Т., Позняк Е. Правові форми екологічного контролю: навчальний посібник. Київ: Алерта, 2012. 760 с.** **5. Основи екологічної безпеки: навч. посіб. / Солодкий В.Д., Товажнянський Л.Л., Сакара Ю.Д. та ін. Харків: НТУ «ХПГ», 2002. 176 с.** **6. Оцінка впливу на довкілля: впровадження природоохоронних практик та кліматичної політики ЄС. навч. посіб. Суми: Сумський національний аграрний університет, 2021. – 152 с.**	**Методичне забезпечення**	**1. Екологічний контроль та екологічне інспектування: навчально-методичний посібник / Ольга Пилипович. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 122 с.** **2. Екологічний контроль в агропромисловому комплексі: навч.-метод. посіб. / С. М. Лико; Рівнен. держ. гуманітар. ун-т. - Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. 303 с Екологічне управління: підруч. / Шевчук В Я., Саталкін Ю.М., Білявський Г.О та ін. Київ: Либідь, 2004. 432 с.** **3. Загальні методичні рекомендації щодо змісту та порядку складання звіту з оцінки впливу на довкілля. Затверджені Наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 15.03.2021 № 193.** **4. Пилипович О. Організація прикордонного екологічного контролю : навч.-метод. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2012. 208 с.** **5. Екологічне інспектування. Практикум: навчальний посібник / М.О. Клименко, А.М. Прищепа, Л.М. Стецюк, О.А. Брежицька Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2014. 228 с.** **6. Кузьмина В.А. Екологічна безпека: конспект лекцій / В.А. Кузьмина. Одеса: ТЕС,2013. 131 с.** **7. Правові форми екологічного контролю: Навчальний посібник / Краснова М.В., Позняк Е.В., Коваленко Т.О. та ін.(за ред. Краснової М.В.). Київ: Алерта, 2012. 760 с.**

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС			
Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	**A**	відмінно	зараховано
82–89	**B**	добре	
74–81	**C**		
64–73	**D**	задовільно	
60–63	**E**		
35-59	**FX**	незадовільно з можливістюповторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	**F**	незадовільно з обов’язковимповторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.